

”go green & keep on screen – tänk smart – bli jordklok”

För att spara på vår miljö har vi valt att hålla våra facit on screen.

Klicka på länkarna här nedan för att ta dig till rätt diagnos.

1. Företagsekonomiska grundbegrepp.
2. Kostnader & intäkter.
3. Fasta- & rörliga kostnader.
4. Resultatdiagram.
5. Pålägg & marginal.
6. Blandade begrepp från 1-5.

Företagsekonomiska grundbegrepp.

[upp]

Vilka av nedan påståenden är **rätt** eller **fel**?

1. Utgift = moms + utbetalning. R F
= utbetalning – moms.
2. En inkomst uppstår när du skickar din faktura. R F
Den uppstår när företaget skriver sin faktura.
3. Ett företags utgift blir en kostnad när den förbrukas. R F
4. En inbetalning uppstår vid betalningstillfället. R F
5. En utgift och utbetalning uppstår alltid vid olika tidpunkter. R F
De uppstår samtidigt vid kontanta affärer.
6. Kundens kredittid startar vid fakturans fakturadatum. R F
7. Intäkt och kostnad är periodiseringsbegrepp. R F
8. När företagets varor inhandlats uppstår en varukostnad. R F
En varukostnad uppstår när varorna säljs/förbrukas.
9. Resultat = inkomster – utgifter. R F
Intäkter – kostnader.
10. En avskrivning = förbrukad utgift = värdeminskning. R F
11. Den ekonomiska livslängden är alltid längre än den tekniska. R F
Normalt är den verkliga/tekniska livslängden längre.
12. På en faktura är kundens utgift och utbetalning tydligt angivna. R F
Utgiften är dina produkter & utbetalningen styrs av fakturadatum + kredittid.
13. Om en utbetalning är 100 kr blir utgiften 75 kr. R F
Utgift = $100 \times 0,80 = 80$ kr. Moms = $100 \times 0,20 = 20$ kr.
14. Vid kontant försäljning uppstår inkomst och inbetalning samtidigt. R F
15. Det finns tre procentuella momspålägg - 25%, 12% och 6%. R F
16. När företagets inköpta varor förbrukats uppstår en varukostnad. R F

Företagsekonomiska grundbegrepp forts ..

[upp]

Vilka av nedan påståenden är **rätt** eller **fel**?

17.

Avskrivning = inköp av maskin ÷ teknisk livslängd.

R **F**

.. ÷ ekonomisk livslängd.

18.

En förändring av företagets lager påverkar dess varukostnad.

R

Ja, när du säljer mer ökar din varukostnad.

19.

Inbetalning = inkomst x 1,20.

Om inkomsten är 100 kr blir inbetalningen = 100 kr x 1,25 = 125 kr.

20.

Utgift = utbetalning x 0,75.

Om utbetalningen är 125 kr blir utgiften = 125 kr x 0,80 = 100 kr.

21.

Inkomst = Inbetalning x 0,80.

R

Om inbetalningen är 500 kr blir inkomsten = 500 kr x 0,80 = 400 kr.

22.

Om din moms är 100 kr blir din inbetalning = 900 kr.

Om momsen är 100 kr blir inbetalningen = 100 ÷ 0,20 = 500 kr.

23.

En inbetalning sker antingen kontant eller via bank.

R

24.

En inkomst uppstår när du skriver din faktura eller kvitto.

R

25.

Om din moms är 100 kr blir din inbetalning = 600 kr.

Om momsen är 100 kr blir inbetalningen 100 ÷ 0,20 = 500 kr.

26.

Inkomst = moms 100 kr ÷ 0,25.

R

Om momsen är 100 kr blir inkomsten 100 ÷ 0,25 = 400 kr.

27.

En intäkt uppstår när företaget presterat något.

R

28.

En intäkt kan presteras innan företaget skriver sin faktura.

R

29.

En inkomst och en intäkt är alltid lika stora.

30.

Företagets kostnader beräknas alltid per den 31 december.

Nej, den beräknas alltid över en period, t ex 1 jan – 31 dec.

31.

En kostnad är alltid = utgift x 1,25.

Nej, det finns ingen generell formel för en kostnad.

32.

En given faktura ser likadan ut hos en kund och en leverantör.

R

Kostnader & intäkter

[upp]

1.

Elk AB har tecknat en företagsförsäkring på 60 000 kr. Försäkringen löper från 1 augusti 20x1 till 30 juli 20x2. Markera vilka månader som försäkringen förbrukas under 20x1.

2.

Beräkna företagets försäkringskostnad 20x1. Se uppgift 1.

svar

Försäkringskostnad
= utgift ÷ 12 månader x antal månader som försäkringen förbrukats.
= 60 000 ÷ 12 mån x 5 mån [aug - dec].
= **25 000 kr.**

3.

Den 1 jan finns varor i lager för 5 000 000 kr. Under året har företaget köpt in varor för 12 000 000 kr. Vid årets slut värderades lagret till 3 500 000 kr. Beräkna årets varukostnad hos BetongImorten AB.

svar

IB varulager – 1 jan	+	5 000 000
Årets varuinköp	+	12 000 000
UB varulager – 31 dec	-	3 500 000
Årets varukostnad	=	13 500 000

4.

Vad händer med företagets varukostnad när deras varulager ökar?

svar

När företaget säljer mindre ökar deras varulager.
När deras varulager ökar **minskar** företagets varukostnad.

5.

Den 25 nov 20x1 erhåller du en hyresavi, 5 000 kr för jan 20x2. Fakturadatum är den 22 nov 20x1 och kreditvillkor är 20 dagar netto. När uppstår företagets utgift, utbetalning och kostnad?

svar

Utgift: 25 nov, utbetalning: 12 dec och hyreskostnad: jan 20x2.
Utgift: 5 000 kr, utbetalning: 6 250 kr och hyreskostnad: 5 000 kr.

Fasta- & rörliga kostnader

[upp]

Vilka av nedan påstående är **rätt** eller **fel**?

	R	F
1.
Provisionslön till dina säljare är en fast kostnad.	☐	☒
2.
Nollpunkt i kronor = NP i antal x volym.
Nollpunkt i kronor = NP i antal x pris/st.	☐	☒
3.
Nollpunkten uppstår när TI=TK.	☒	☐
4.
Linjerna för RK, FK, TK och TI visas i ett säkerhetsdiagram.
De ritas in i ett resultatdiagram.	☐	☒
5.
Linjen för TK = linjen för FK + linjen för RK.	☒	☐
6.
Området över linjen för TI och under linjen för TK visar förlust.	☒	☐
7.
Flygbränsle för SAS är en fast kostnad.	☐	☒
8.
Resultat = $p/st \times q - RK/st \times q - NP$.
Resultat = $p/st \times q - RK/st \times q - FK$.	☐	☒
9.
TB = försäljningspris exklusive moms – rörlig kostnad.	☒	☐
10.
Linjen för TK börjar oftast en bit upp på y-axeln.	☒	☐
11.
Kritisk omsättning = $FK \div TG$.	☒	☐
12.
Säkerhetsmarginal i kr = kritisk intäkt – verklig intäkt.
Säkerhetsmarginal i kr = verklig intäkt – kritisk intäkt.	☐	☒
13.
Linjen för TI börjar alltid i origo.	☒	☐
14.
Månadslön till en ekonomichef är en rörlig kostnad.	☐	☒
15.
Nollpunkt i antal = $FK \div TG$.
Nollpunkt i antal = $FK \div TB/st$.	☐	☒
16.
Bruttovinstprocent = bruttovinst i kronor \div intäkter.	☒	☐

Fasta- & rörliga kostnader forts ..

[upp]

17.

Ge exempel på rörliga kostnader i ett bageri.

sva

T ex mjöl, ägg, socker, sylt, jäst, choklad, mandel & kartonger till tårter.

18.

Ge exempel på fasta kostnader i ett bageri.

sva

T ex hyra, värme, el, försäkring, lön, reklam, räntor & avskrivning.

19.

Vad visar denna formel, $FK + q \times RK/st$?

sva

Den visar totala kostnader.
 $= FK + RK = FK + volym \times RK/st$.

20.

Vad blir FK om TK är 125 000 kr och RK är 95 000 kr?

sva

$FK = 125\ 000\ \text{kr} - 95\ 000\ \text{kr}$
 $FK = 30\ 000\ \text{kr}$

21.

Beräkna företagets resultat när de köper in och säljer 40 000 bollar som köps in för 2,25 kr/st. Företagets budgeterade övriga kostnader är 100 000 kr. Bollarna säljs med 200% pålägg.

Pålägg 200 % = 3 ggr

sva

Resultat
 $= p/st \times q - RK/st \times q - FK$
 $= 2,25 \times 3\ \text{ggr} \times 40\ 000 - 2,25 \times 40\ 000\ \text{st} - 100\ 000\ \text{kr}$
 $= 270\ 000\ \text{kr} - 90\ 000\ \text{kr} - 100\ 000\ \text{kr}$
 $= 80\ 000\ \text{kr}$

22.

Hur kan företaget i uppgift 21 öka sitt resultat?

sva

Sälja fler enheter, minska rk/st och/eller öka pris/st.

Resultatdiagram

[upp]

Vilka av nedan påståenden är **rätt** eller **fel**?

	R	F
1.
NP = nollpunkt = kritisk punkt = break-even.	☒	☐
2.
NP uppstår där linjen för TI korsar linjen för TK.	☒	☐
3.
Linjen för TK börjar där linjen för RK börjar.
<i>Den börjar där linjen för FK skär y-axeln.</i>	☐	☒
4.
Linjen för FK börjar alltid i origo.
<i>Om så vore fallet har företaget inga FK.</i>	☐	☒
5.
FK blir 70 000 om TK är 100 000 kr och RK är 30 000 kr.	☒	☐
6.
Området där linjen för TK ligger över linjen för TI visar vinst.
<i>När linjen för TK ligger över linjen för TI visas förlust.</i>	☐	☒
7.
Volym multiplicerat med pris/st ger total intäkt.	☒	☐
8.
När FK ökar med 200 000 kr är linjen för TI oförändrad.	☒	☐
9.
Linjerna för RK, FK, TK och TI visas i ett säkerhetsdiagram.
<i>De visas i ett resultatdiagram.</i>	☐	☒
10.
När du skiftar linjen för RK erhåller du linjen för TK.	☒	☐
11.
Verkligt antal – nollpunktsvolym ger en säkerhetsmarginal i antal.	☒	☐
12.
I nollpunkten är $FK = RK$.
<i>$TI = TK$.</i>	☐	☒
13.
När pris/st ökar från 40 kr/st till 90 kr/st är TK oförändrad.	☒	☐
14.
Området där linjen för TI ligger över linjen för TK visar vinst.	☒	☐
15.
I nollpunkten visas resultatet = $TI - FK$.
<i>$TI = TK$.</i>	☐	☒
16.
Linjen för TI är oförändrad om det säljs fler produkter under en tid.	☒	☐

Resultatdiagram forts ..

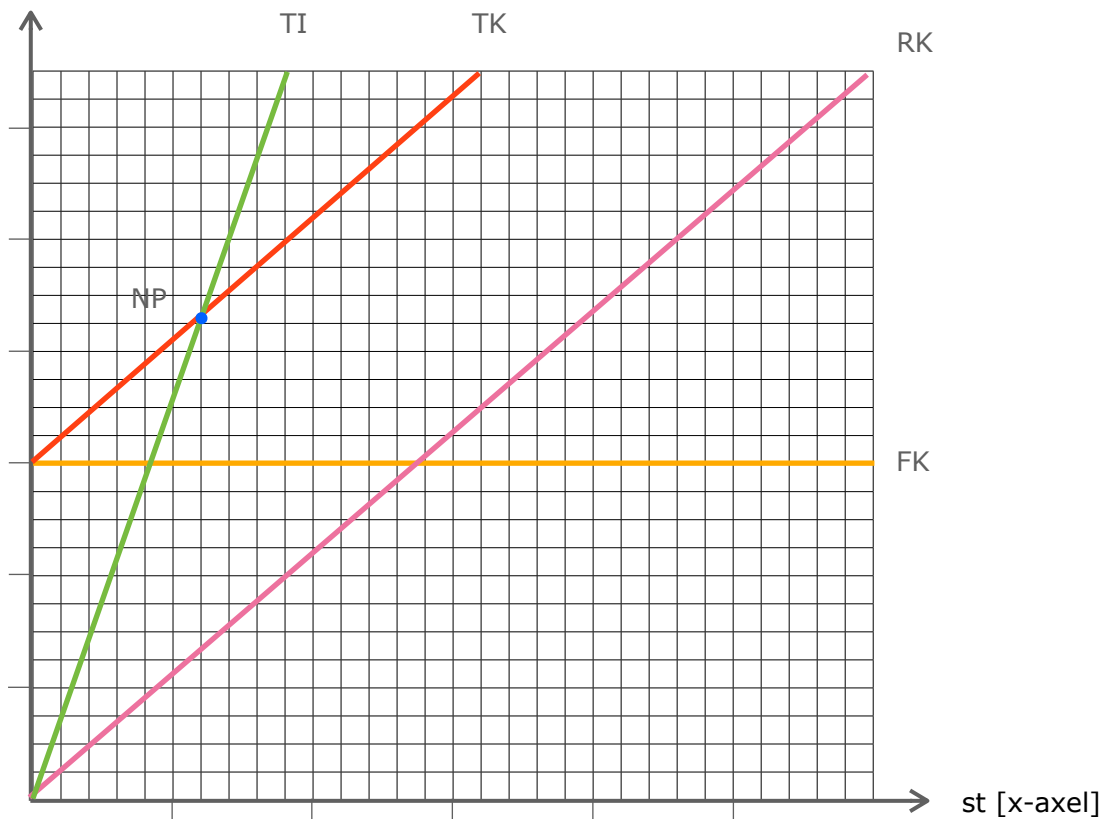
[upp]

17.

Rita in linjerna för FK, RK, TK, TI och markera NP.

Eftersom det är en öppen uppgift är detta en av många lösningar.

tkr [y-axel]

18.

Ett företag med fasta kostnader på 600 000 köper in produkter för 60 kr/st och säljer dem för 160 kr/st. Beräkna företagets kritiska volym.

svar

TB

= försäljningspris exklusive moms – rörlig kostnad..

= 160 kr/st – 60 kr/st.

= 100 kr/st.

NP i antal

= FK ÷ TB/st.

= 600 000 kr ÷ 100 kr/st.

= **6 000 st.**

Pålägg & marginal

[upp]

1.
Beskriv vad ett "pålägg i kronor" är.

svar

Det antal kronor som läggs ovanpå ingående varukostnad [inköspriset].

2.
Hur stor är företagets marginal i kr när pålägget är 200 kr?

svar

Pålägg i kr = bruttovinst i kr = marginal i kr = 200 kr.

3.
Vad blir pris exklusive moms när en vara köps in för 711,80 kr och deras påläggsprocent är 77 %?

svar

Pris exklusive moms
= varukostnad + pålägg i kronor = $711,80 + [711,80 \times 0,77]$.
= **1 260 kr** [avrundat].

4.
Hur mycket är en vara inköpt för om den säljs för 90 kr och dess marginalprocent är 60%?

svar

Ingående varukostnad
= pris exkl. moms $\times [1 - \text{marginalprocent}]$.
= $90 \text{ kr} \times [1 - 0,60] = \mathbf{36 \text{ kr}}$.

5.
Bevisa att 50% marginalprocent motsvarar 100% påläggsprocent.

svar

Påläggsprocent
= $\text{marginalprocent} \div [100 - \text{marginalprocent}] = 50 \div [100 - 50] \times 100$.
= **100 %**.

6.
Vad är det ett pålägg i kronor ska täcka?

svar

Det ska täcka företagets rörelsekostnader [fasta kostnader] + vinst.

Pålägg & marginal forts ..

[upp]

Vilka av nedan påstående är **rätt** eller **fel**?

R **F**

7.

Pålägg i kronor = försäljningspris – ingående varukostnad.

R **F**

8.

IVK för en vara med 40% marginal som säljs för 750 kr blir 300 kr.

R **F**

$$750 \times [1 - 0,40] = 450 \text{ kr.}$$

9.

400 % påläggsprocent = 100 % marginalprocent.

R **F**

$$400 \div [100 + 400] \times 100 = 80 \text{ \%}.$$

10.

Marginalprocent = påläggsprocent \div [100 + påläggsprocent].

R **F**

11.

Prisstapeln = IVK + RK + vinst = företagets intäkter.

R **F**

12.

60 % marginalprocent = 160 % påläggsprocent.

R **F**

$$60 \div [100 - 60] \times 100 = 150 \text{ \%}.$$

13.

Företagets bruttovinst = intäkter – varukostnader.

R **F**

14.

Pålägg och påläggsprocent räknas normalt ut i en förkalkyl.

R **F**

15.

Marginalmoms på 600 kr = 150 kr.

R **F**

$$600 \times 0,20 = 120 \text{ kr.}$$

16.

Varukostnad = inköpspris inklusive moms.

R **F**

.. exklusive moms.

17.

Inköp 250 kr & pris 1 150 kr ger en marginalprocent på 21,74%.

R **F**

$$250 \div 1\ 150 \times 100 = 21,74 \text{ \%}.$$

18.

Ingående varukostnad = fakturakostnad + hemtagningskostnad.

R **F**

19.

Påläggsprocent = marginalprocent \div [100 + marginalprocent].

R **F**

$$= \text{marginalprocent} \div [100 - \text{marginalprocent}].$$

20.

Marginalprocent beräknas som en procentsats av IVK.

R **F**

.. som en procentsats av försäljningspriset.

21.

Marginalprocent är en del av en helhet och blir därför alltid < 100 %.

R **F**

22.

Momspålägget på 4 000 kr = 1 000 kr.

R **F**

$$4\ 000 \times 0,25 = 1\ 000 \text{ kr.}$$

Blandade begrepp från 1-5

[upp]

1.

Välj ut det påstående som är korrekt. En kostnad är en,

- Utgift x 1,25. Intäkt x 0,80.
 Förbrukning. Utbetalning – utgift.

2.

Avskrivning = förbrukad utgift = värdeminskning.

- RÄTT. FEL.

3.

Om företagets marginal i kronor är 200 kr blir företagets pålägg i kronor,

- 400 kr. 600 kr.
 200 kr. 0 kr.

4.

Nollpunkten uppstår när företagets intäkter och kostnader är lika stora.

- RÄTT. FEL.

5.

Formeln "RK/st x q + FK" visar företagets,

- Rörliga kostnader. Fasta kostnader.
 Resultat. Totala kostnader.

6.

När företagets FK är 600 000 kr och produktens TB är 100 kr/st blir den kritiska volymen,

- 600 000 st. 100 st.
 60 000 st. 6 000 st.

= 600 000 kr ÷ 100 kr/st.

7.

Om priset för ett par jeans är 1 000 kr är marginalmomsen 25%.

- RÄTT. FEL.

= 20 %.

8.

I ett resultatdiagram är lutningen på linjen för fast kostnad,

- 150°. 45°.
 90°. 180°.

= horisontell = 180°.

9.

Ett pålägg i kronor läggs ovanpå inköpspriset och ska täcka företagets,

- Varukostnader + rörelsekostnader. Varukostnader + resultat.
 Rörelsekostnader + vinst. Rörliga- & fasta kostnader.

10.

Företagets intäkter minus deras varukostnader blir företagets bruttovinst.

- RÄTT. FEL.

Blandade begrepp från 1-5 forts ..

[upp]

11.

Ett företags avskrivning på en anläggningstillgång definieras som.

- Inköpspris ÷ teknisk livslängd. Inköpspris – ekonomisk livslängd.
 Inköpspris ÷ ekonomisk livslängd. Avskrivning + teknisk livslängd.

12.

En intäkt uppstår när företaget presterat något.

- RÄTT. FEL.

13.

Om TK är 125 000 kr och RK är 95 000 kr blir FK,

- 30 000 kr. 95 000 kr.
 220 000 kr. 125 000 kr.

$= 125\ 000\ \text{kr} - 95\ 000\ \text{kr}.$

14.

Om skulden den 31 okt är 100 000 kr och räntan är 3% blir upplupna räntan,

- 2 500 kr. 500 kr.
 750 kr. 3 000 kr.

$= 100\ 000\ \text{kr} \times 2\ \text{mån} \div 12\ \text{mån} \times 0,03.$

15.

Om momsen på en T-shirt är 100 kr blir priset inklusive moms,

- 125 kr. 100 kr.
 625 kr. 500 kr.

$= 100\ \text{kr} \div 0,20.$

16.

Fasta kostnader på ett bageri är,

- Socker. Jäst
 Hyra. Choklad.

17.

Om företagets marginalprocent på en vas är 60% blir deras påläggsprocent,

- 160%. 60%.
 400%. 150%.

$= 60 \div [100 - 60] \times 100.$

18.

Företagets intäkt uppstår vid betalningstillfället.

- RÄTT. FEL.

19.

Säkerhetsmarginal i kr erhålls genom formeln,

- Kritisk intäkt – fast kostnad. Kritisk intäkt – verklig intäkt.
 Verklig intäkt – kritisk intäkt. Verklig intäkt + kritisk intäkt.

20.

Linjen för TK i ett resultatdiagram är en sammanslagning av linjerna för,

- FK + RK. RK + TI.
 TI + FK. TI – FK.